

Stadsmissionens Skolstiftelse

YTTRANDE 2015-06-24 diarienummer U2013/4160/SF

Utbildningsdepartementet 103 33 Stockholm

Betänkandet SOU2013:52

(dnr U2013/4160/SF)

Sammanfattning

Vi är tacksamma för att systemet för studiehjälp ses över då det behöver moderniseras. Vi är också mycket glada att betänkandet ger tydligare och mer omfattande stöd till studerande med funktionsnedsättningar samt att särlösningar i form av förlängda barnbidrag och liknande för dessa studerande försvinner.

Vi är också mycket positiva till att stödet för unga föräldrar som vill fullfölja sin gymnasieutbildning stärks. Vi har som organisation arbetat för att denna grupp ska stärkas och att deras utbildningsmöjligheter ska säkerställas.

Likväl är vi positiva till att villkoren för skolskjuts blir mer likvärdiga för kommunala skolor och friskolor.

Vi ser sex problem i betänkandet som vi vill peka på:

- Begreppet *lektion* vid definition av ogiltig frånvaro är problematiskt. Lektioner är idag olika långa i olika skolverksamheter. Vi bygger t ex mycket av vår verksamhet på längre lektionspass där en lektion varar över en hel förmiddag eller en hel eftermiddag.
- Vi ser idag att elever med mer omfattande frånvarobeteenden eller frånvaromönster, t ex de som ofta går under benämningen *hemmasittare*, har en problematik som inte löses med hot om indraget studiebidrag. Det kan handla om elever som mår dåligt p g a kränkningar, har svåra familjesituationer, upplever en brist på särskilt stöd från skolan eller har någon form av psykiatrisk problematik. Föräldrar till den gruppen elever mår ofta dåligt, gör allt de kan men möter ofta brist på förståelse från skola och omgivande samhälle. Det finns hjälp att få via t ex vår egen verksamhet Oneeighty där man arbetar enligt en modell för att återskapa elevens möjligheter att delta i ordinarie skolverksamhet. Denna hjälp nedprioriteras ofta av huvudmän med hänsyn till ökade kostnader. Indraget studiemedel kan för en sådan elev bli ett ytterligare problem som gör situationen ännu svårare och kanske omöjliggör återgång till vanligt liv. Vi vill därför poängtera att förutsättningen att indraget studiemedel motiverar till ökad måluppfyllelse inte alltid stämmer och vi önskar att det tas ett nytt grepp för att se till en helhetslösning för dessa elever.
- Överhuvudtaget måste diskussionen om indraget studiemedel på grund av ogiltig frånvaro tydligare knyts till en problematisering av skolornas arbete med elever som har

frånvaromönster. Skolornas skyldigheter att arbeta närvarofrämjande måste knytas till detta. Hot om indraget studiemedel som ses som ett isolerat verktyg för att minska elevfrånvaro och öka målluppfyllelse blir inte verkningsfullt.

- Eventuell kommunikation med familjer som inte har svenska som modersmål måste vara tydlig i dessa frågor som i hög grad kan påverka de ekonomiska livsförutsättningarna. Det gäller också de initiala varningar som kommer från skolenheten. Det får aldrig vara en överraskning för en familj att studiehjälp uteblir. Här måste det ges tydliga direktiv till landets huvudmän.
- Att studiemedel nu betalas ut direkt till studerande ungdom ställer höga krav på skolenheter att rapportera i tid för att undvika skuldsättning av unga. Om rapportering släpar efter och återkrav från myndigheten gäller längre tidsperioder kan beloppen bli ansevärdiga och en hög skuldsättning uppstå. En skuldsättning som kan förfölja den unga under många år och försvåra etablering på bostads- och därmed arbetsmarknad.
- Det är av yttersta vikt att omställning till beräkning av studiestöd för faktisk studietid kombineras med samordnad sommarjobbssatsning. Risken är att denna satsning inte får full verkningsgrad och med den svårighet ungdomar idag har att finna sommararbete kan förändringen få oönskade ekonomiska konsekvenser för redan utsatta grupper.

För Stadsmissionens Skolstiftelse

Marika Markovits